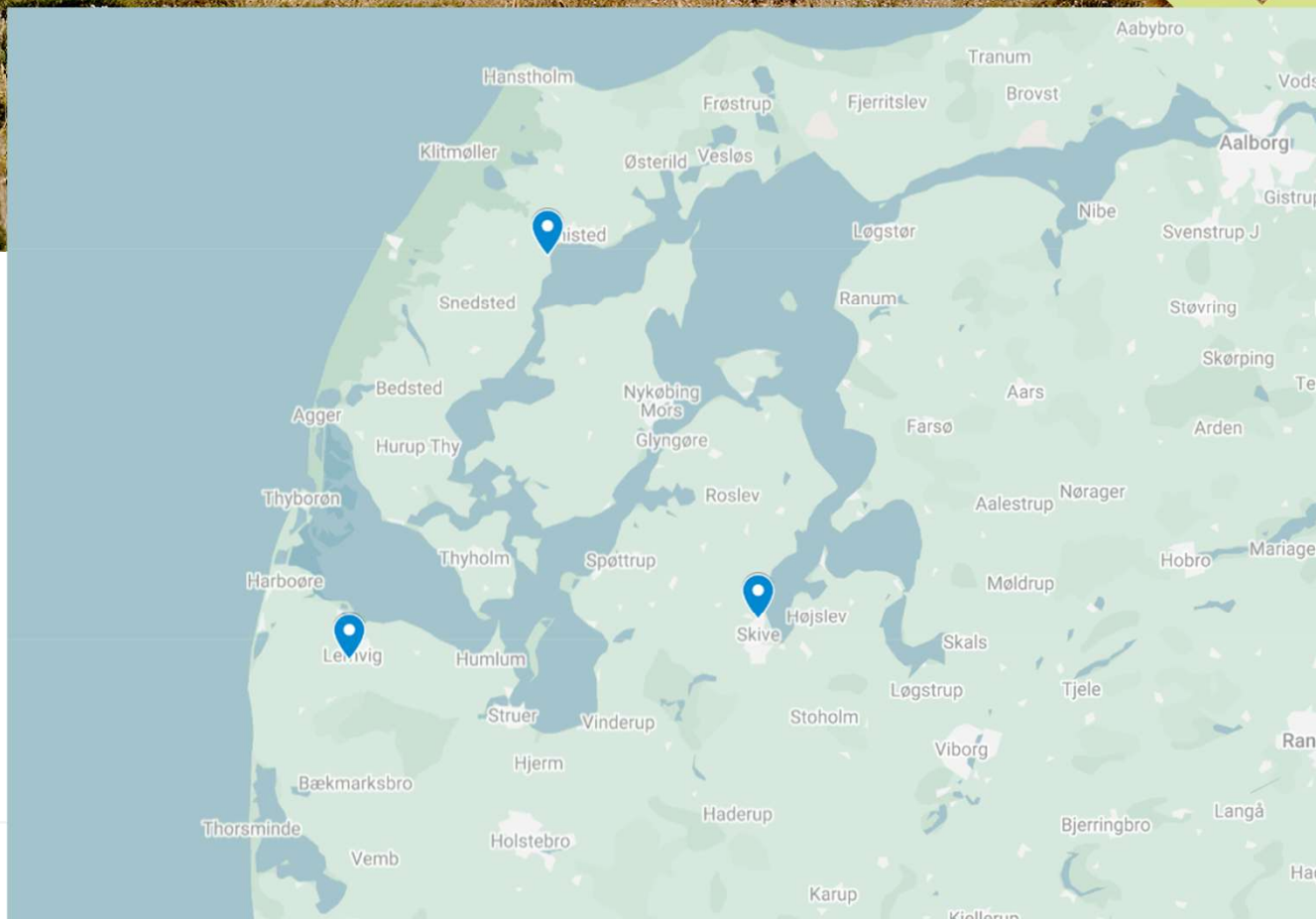
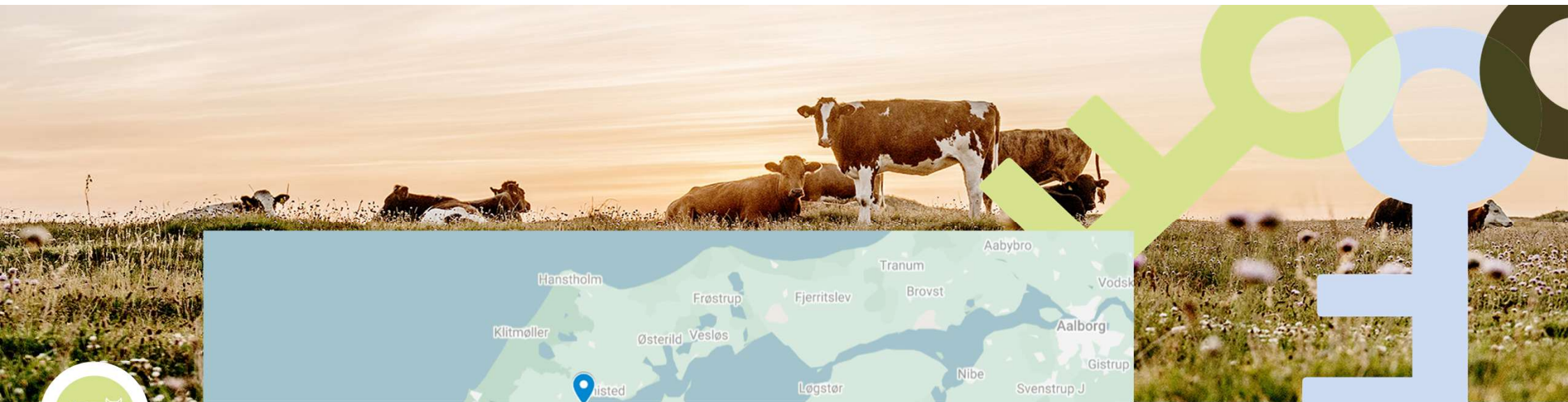

**Fodringsstrategier med ændret grovfoderforsyning:
Overblik, indlægning og logistik, betragtninger fra praksis**

1-Sep| Fodringsdag 2026

Rasmus Jul Hauge
Kvægrådgiver

Fjordland
Nøglen til fremdrift, faglighed & fællesskab

Fjordland

Udfordring:

Hvilken betydning får den nye kvælstofregulering for hvordan vi fodrer i praksis fremover?

Hvad bidrager Majs med i dag?
Hvad er vores udbytter aktuelt?
Hvad koster vores grovfoder?
Hvad fylder grovfoder i vores omkostninger?
Hvordan håndterer vi logistikken?

Hvad bidrager majs med i dag?

1. Udbytter

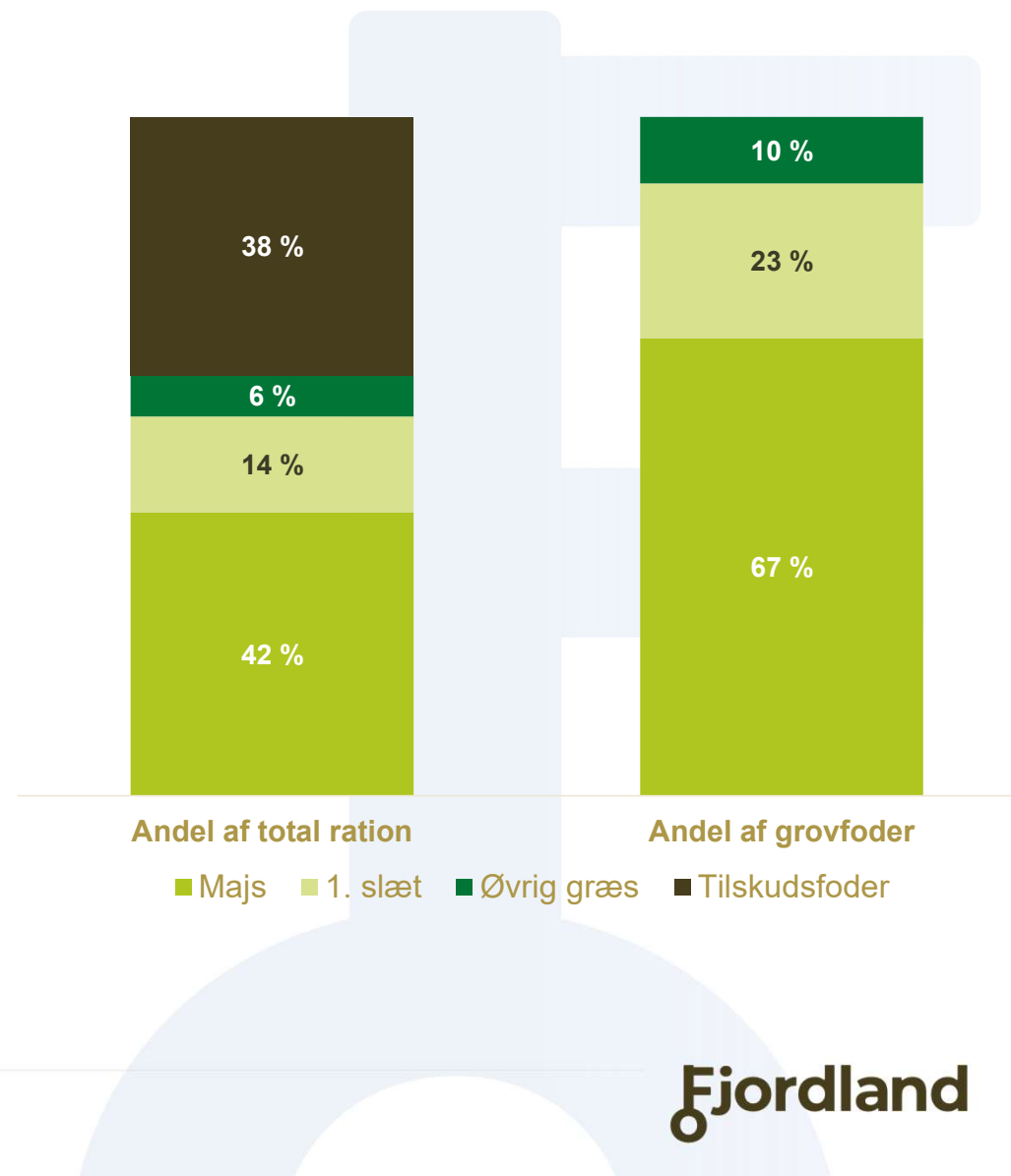
Langt de fleste år har vi højere udbytter i majs end øvrige grovfoderafgrøder

2. Energi med lav fylde

Let fordøjelige cellevægge og stivelse

3. Stabilitet!

En vellykket majshøst giver en høj grad af stabilitet i fodringen resten af året

Eksempler fra praksis

A

Nordthy

220 årskøer
310 ha

B

Skive

330 årskøer
350 ha

C

Salling

205 årskøer
390 ha

D

Skive

210 årskøer
220 ha

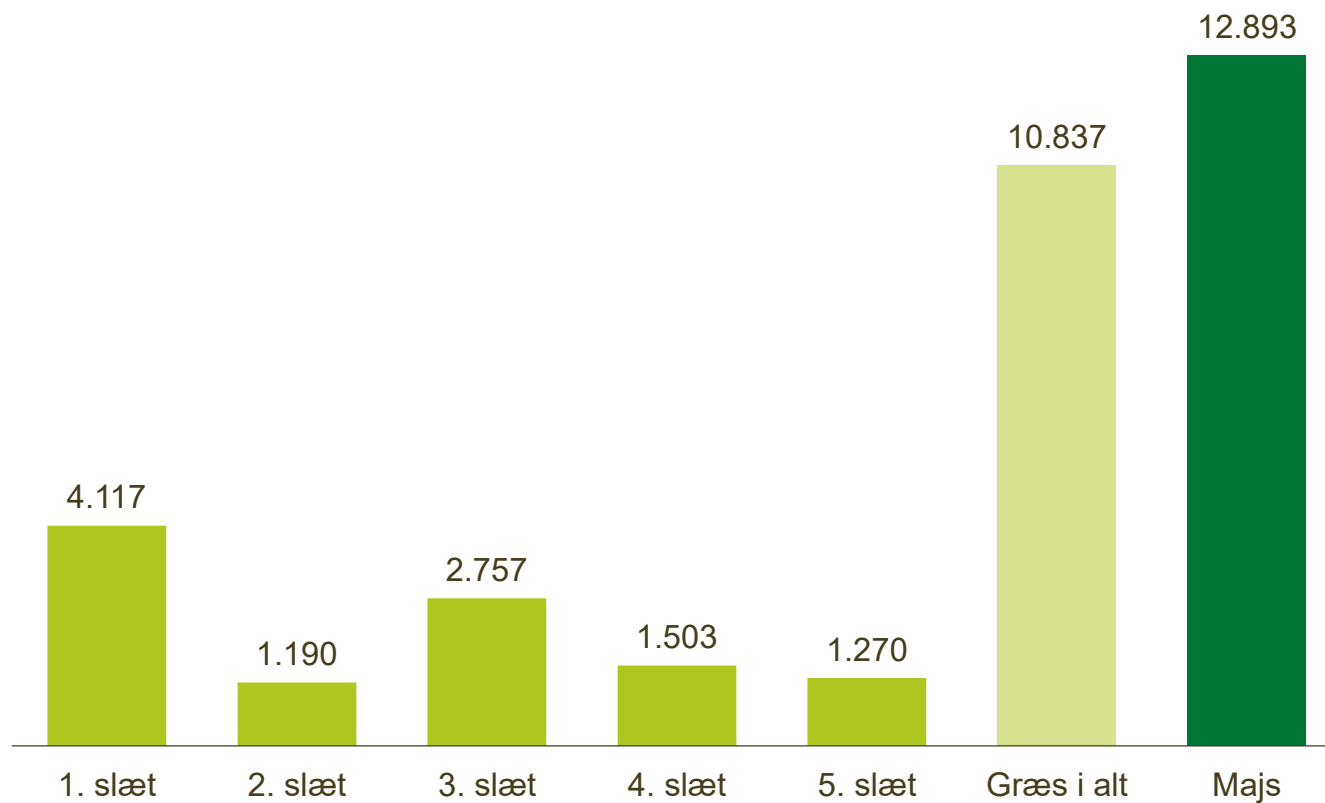
Fire bedrifter i Nordthy, Skive og Salling – 205-330 årskøer og 220-390 ha.

Udbytter i græs og majs – 2023, 2024 og 2025 Bedrift A

	FE/ha	kg ts/FEN	g protein/kg TS	kg protein/ha
1.sl	4.117	1,14	132	476
2 sl	1.190	1,19	153	153
3 sl	2.757	1,34	137	282
4.sl	1.503	1,23	199	244
5.sl	1270	1,20	188	200
Græs Total	10.837	1,22	152	1355
Majs	12.893	1,12	71	816
Difference	2.056	-0,10	-81	-539

Udbytter i græs og majs – FE pr. ha

Gennemsnit 2023, 2024 og 2025 – græsslæt, græs i alt og majs

Majs vs. græs

+2.056

FE/ha mere i majs

-539

kg protein/ha i majs (816 mod 1.355)

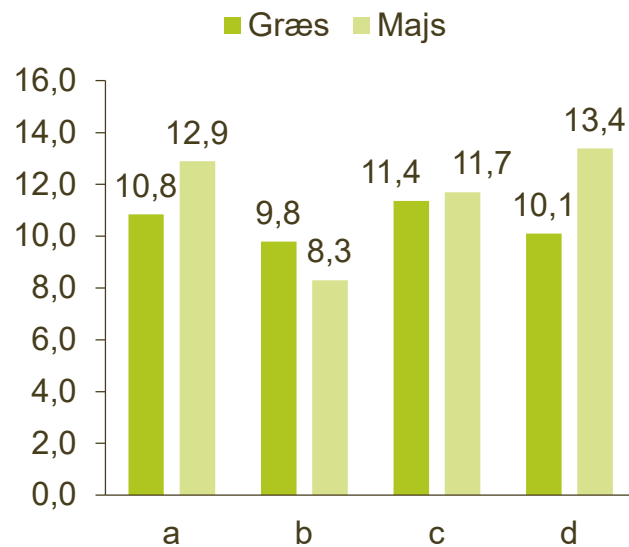
-0,10

kg ts/FEN – majs har lavere fylde

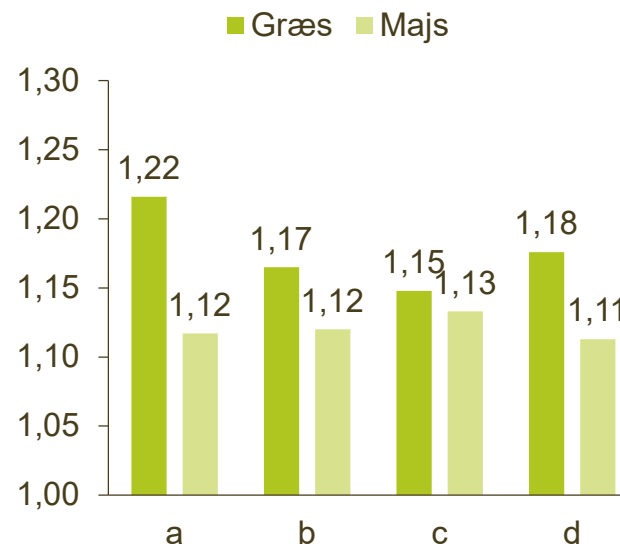
Forskelle mellem bedrifter og afgrøder

Gennemsnit 2023-2025 – græs og majs pr. bedrift (a-d)

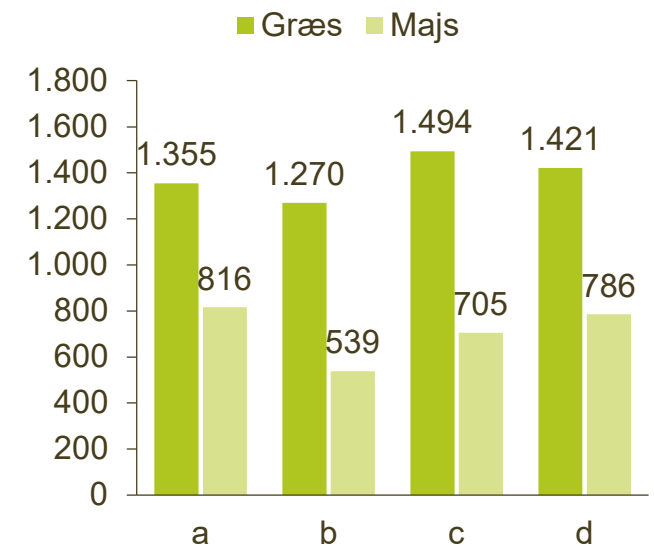
Udbytte, 1.000 FE/ha

Kvalitet, kg TS/FEN

Protein, kg/ha

Bedrift c har det højeste græsudbytte, mens bedrift d henter mest i majs – græs giver ca. dobbelt så meget protein pr. ha som majs, og majs har den bedste foderkvalitet (lav kg TS/FEN) på alle bedrifter.

Fremstillingspris eksempel

Kr. pr. ha	Kilde	Majs	Sl. Græs 3 år- 5 slæt	Kolbem	Roer	Helsæd	vårbyg	Hvede
Stykomkostninger	Kalkule	3500	1600	3500	4700	1000	1400	2700
Maskin omkostninger incl egne	Kalkule	5100	8800	4900	11500	4900	5600	6800
Vedlh., dræn, skat, forsikring	Eks	900	900	900	900	900	900	900
Ejeraflønning og jordleje	Eks	6800	6800	6800	6800	6800	6800	6800
Total omk pr ha		15.800	18.100	16.100	23.900	13.600	14.700	17.200
FEN/ha		12.900	10.800	10.900	15.000	8.000	6.600	9.900
kr/FEN		1,22	1,68	1,48	1,59	1,70	2,23	1,74

Majs er 0,46 kr/FEN billigere end sl. græs

Grovfoderstrategi: reducer majsareal med 60% 220 årskøer

NU – 6

Foderbehov 210 køer / 180 kvier	Majs FEN	Græs FEN	Helsæd FEN	I alt
Køer	7,5	6,3	Ingen	
Kvier	2,4	3,4	Ingen	
Foderbehov	738.000	667.000		
Hektar	57	62		119
Kr. fremstilling	904.000	1.118.000		2.022.000

SCENARIO – 25 % majs

Foderbehov 210 køer / 180 kvier	Majs FEN	Græs FEN	Helsæd FEN	I alt
Køer	3,8	10,3		
Kvier		3,9	2	
Foderbehov	290.000	998.000	131.000	
FEN/ha	12.900	10.800	8.000	
Areal	22	92	16	131
Kr. grovfoder	355.000	1.673.000	223.000	2.251.000
Forskel				229.000

Tilskudsforderudgifter og samlede foderomkostninger

MÆNGDER – kg tilskudsford

Kg – tilskudsford	Korn (1,74 kr/kg)	Rapskage (2,40 kr/kg)	Skrå (2,30 kr/kg)
KG PR. KO PR. DAG			
Nudrift	2,7	5,4	4,2
75 % græs	4,5	5,4	2,2
KG PR. ÅR			
Nudrift	336.000	386.000	300.000
75 % græs	560.000	386.000	157.000

ØKONOMI – kroner

Kroner pr. år	Tilskudsford	Grovford	I alt	Kr./årsko
Nudrift	1.952.000	2.022.000	3.974.000	18.000
75 % græs	1.847.000	2.251.000	4.098.000	18.600
Forskel	-105.000	+229.000	+124.000	+600

75 % græs koster 124.000 kr mere i alt – ca. 600 kr pr. årsko

Foderbehov og foderomkostninger med roer

Scenarie	Majs ha	Græs ha	Helsæd ha	Roer ha	Grovfoder ha	Korn ha	Arealbehov
Nu	57	62	-	-	119	29	148
75% græs	22	92	16		131	48	180
75% græs + roer	22	92	16	14	145	22	167

Kroner pr. år	Tilskudsfoder	Grovfoder	I alt	Kr./årsko (ekskl. min. og kalve)
Nudrift	1.952.000	2.022.000	3.974.000	18.000
75 % græs	1.847.000	2.251.000	4.098.000	18.600
75 % græs + roer	1.445.000	2.589.000	4.034.000	18.300

Konsekvens ved at gå fra 0,26 til 0,10 ha majs pr. ko

DET KRÆVER DET AF MARKEN OG STALDEN

- Vi har adgang til det ekstra areal
- Græsset til køer skal have høj fordøjelighed
- Stabil fodring af 1. slæt → Fastholdelse af ydelsen
- Vi opnår samme udbytter fremover
- Kvierne skal aftage helsæden
- Vi kan udnytte proteinet fuldt ud i græsset

DET BETYDER DET PÅ BUNDLINJEN

+12 ha

Grovfoderareal

+229.000 kr

Grovfoderomkostninger

-105.000 kr

Tilskudsfoderomkostninger

600 kr/ko

Samlet stigning i foderomkostninger

Mere areal og dyrere grovfoder opvejes kun delvist af billigere tilskudsfoder

Konsekvens ved et gå fra 0,26 til 0,10 ha mellem ko

Lavere græsudbytte? 8500 FEN

DET KRÆVER D

- Græsset til k
- Stabil fodring ydelsen
- Vi opnår sam
- Kvierne skal
- Vi kan udnyt

+20 ha

Grovfoderareal

+380.000 kr

Grovfoderomkostninger

-105.000 kr

Tilskudsfoederomkostninger

1250 kr/ko

Samlet stigning i foderomkostninger

Mere areal og dyrere grovfoder opvejes kun delvist af billigere tilskudsfoeder

Rationer med mindre majs – 14.400kg EKM – (48g fedtsyrer)

Kg TS pr. ko pr. dag	Nudrift	0 majs	2 kg TS majs	Ren 1. slæt	4.+5. slæt
TILSKUDSFODER					
Byg AMS	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
AMS-bl	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Sodakorn	1,6	5,5	4	1,6	7
Rapsskrå	1,4	5	2	1,4	0
Sojaskrå	0,9	0	0	0,9	0
Rapskage	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
Fedt	0,51	0,51	0,51	0,51	0,51
Mineraler	0,32	0,32	0,32	0,32	0,32
GROVFODER					
1. slæt	5	9,5	9	14	0
3. slæt	0	0,5	0	0	0
4. slæt	1	3	2,5	0	6
5. slæt	1,2	3	2,5	0	6
Majs	10,3	0	2	4	3
FODERVÆRDI OG BALANCE					
Energibalance	100,1	99,2	99,5	100,3	100,6
Fyldebalance	105,6	104,6	103,5	105	102,7
Råprotein	165	166	175	170	168
AAT	14,9	14,2	15,1	16	13,6
NDF	277	291	292	305	262
Stivelse	212	166	158	131	237
Pris, kr.	55,5	58,64	58,57	57,53	58,75

Overvejelser og udfordringer ved høje græsandele i rationen

SILOLOGISTIK

- Fordeling af majs, så den rækker et helt år
- Græs/majs-lagkager: fyldningen lægger beslag på siloen i længere tid

HÅNDTERING AF KORN

- Crimpning, ensilering eller tørring?

GROVFODERLAGRE

- Græstunge bedrifter bliver sårbare overfor tørkeår med lavt græsudbytte

KAN VI HOLDE STABILITETEN

- 1 kg mælk til 3,3kr er 150.000kr efter foderomkostninger i en besætning med 220 årskøer

Fjordland

Nøglen til fremdrift, faglighed & fællesskab

f in